

מסורת הש"ס

(א) (לעיל לה. ע"ש).
(ב) נחמיה פ"א: ו' א'.
(ג) נחמיה פ"א: כ"ב. ע"ש.
(ד) חולין ק"א: (א) ו'י.
(ה) ירושלמי וירחי' נחמיה
הנאמן והשני (ד) כ"ה ב'.
(ו) תוספתא פ"ד: (א) כ"ה
(ז) (א) דף נ"א: (א) דף נ"א.
(ח) וישיב חסד כ"ה ב' ד"ה
ר' יוחנן.

הגהות הב"ח

(א) בשבט ואומר אם
עירובי כ"ז וכן גמ':

מוסף רש"י

מערב אדם שני
עירובין. דקסברי שמי
קדשות הן. אחד חול ואחד
חול טוב ולא ידעין הי חול
והי ידעין (ב"ר) נחמיה
אדם על חבליה. למה
מילתא נמי הי שמי
קדשות. הנה לו נכללה
של פירות טבל ושבת חול
עשר מערב ידעין. ויחנן
ונחל (ז) אין מגביהין
תרומה ומעשרות בירושלם.
מעשר בירושלם כהנה ואומר
אם הי חול ואומר קדש
היה חול תרומה ומעשרות
על חול. ואם הי חול קדש
דכרי כלל ויחנן כהן
ק' אם הי חול ואומר
קדש יהיה חול תרומה על
השאר. ואם הי חול קדש
ואומר חול הי נטשה
תרומה מאתחול ואומר
נשק נשקט (ב"ר) נחמיה.
קדש ולמחר קדש.
א"ר דקסבין (ר' יוחנן ב')
(א) לקבל עדות המעבד כל
היום להיות מניין למעשרות
מן הראשון ואפילו באו
עדים לאחר המעשה. אבל
מלפנות ידעין שני לא
נשקטת תקנה ראשונה
מתקנת ב"ר (א).

בבל מערבין פרק שלישי עירובין

למ.

עין משפט
נר מצוה

צ"ח א ב מ"י פ"ח מ"ח:
עירובין הלכה ט
טו"ס"פ ח"ח ט"ח טו"ס"פ
ז:
צ"ח א מ"י שם הלכה ה
טו"ס"פ שם פ"ח:
ד (מ"י פ"ח מ"ח) ידעין
ה"ל כד טו"ס"פ ח"ח ט"ח
קדש ט"פ"ה י' ויחנן חר
ט"פ"ה ח'.

רבינו חננאל

לא יטיל אדם על פתח
מדינה כדי שיהיה חבוס
למרחץ. מיד הזה הדור
בזה. ודחוקין לא לעשות
הזה שמיא לא היה הא
מתינתא (הורו) (ו'א) הדור
כיה. דאמר התם מוכחא
מילתא דאדעתא דהכי
מטיל ולפיכך אסור. אבל
הבא לא מוכחא מילתא.
(דעובדא) (דאי צורבא)
מרבין הוא תאי דאדור
והיחין התם מאן דחזו
ליה א' שמעתא משכחא.
ואתא הבא לעיניו ביה.
אי עם הארץ (הורו)
א' חסורא אירכס ליה
ואתא הבא לאדוריה.
נפסא אסור דב' יהודי
עירב ברגליו בשני. עירב
מערב ברגליו בשני. עירב
בפת בראשון מערב בפת
בשני. עירב (ברגליו)
(בפת) בראשון מערב
(בפת) ברגליו (בשני).
עירב (בפת) בראשון
מערב איתו מערב בפת
בשני. לפי שאין מערבין
בתחילה בפת ביום השני.
עירב בפת בראשון מערב
בפת בשני. אסור שמואל
ובאבותיה. אסור רב
א"ר מתי' נמי דקא שאין
מערבין בשני אלא בפת
שעירב בו בראשון. ויחנן
כיצד הוא עושה מוליכו
בראשון כו'. מתי' ר' יוסי
יהודה אומר ראש השנה
שהיה ירא שמא תתעבר
מערב שני עירובין ואין
עירובי הראשון למחרת
כ"י ולא הורו לו חכמים.
ואוקימנא מאן לא הורו
לו חכמים ר' יוסי.
דאמרינן ר' יהודי א'ו
לא נחלקין ר' אליעזר
וחכמים בהא. דהניא
מוריס חכמים לר' אליעזר
בראש השנה שהיה ירא
שמא תתעבר שמעריב שני
עירובין. ואומר עירובי
הראשון למחרת ושני
למערב כו'. ור' יוסי אומר.
אסור להם ר' יוסי אי
אתם מוריס שאם באו
עדים מן הכנחא ולמעלה
שנהיגו אותו היום קדש
ולמחר קדש. הנה א"ר
דמעבר החדש תרווייהו
קדשה אחת היא.

וכן ביצה שנוצרה ביום ראשון. פי' לא הורו לו שתאכל אפילו בשני
קדושה אחת היא ובכ"ז ביצה (דף ג.) דפריך למאן דגזר ביצה
משום משקין שזכו קשה דר' יהודה דהלא דאדרי יהודה דפ' חנית
(שבת קמג.) דתנן ר' יהודה אומר אם לאוכלין היואל מן מותר ומשני
אמר ר' יוחנן מוחלטת השיטה לר'ך
לומר היא דחבית מחליף דהך דהלא
אם היה מחליף לא היה מרוח כלום
דרבנן ממחירי טפי והא דלאמר רבי
יוחנן בפ' חנית (דף קמג:) הלכה כר'
יהודה היינו לפי מה שהיה המעשה
שניה דלאמר כהגזל ע"ס (ב"ק דף טז.)
ולמאי דלפיתו ויתנו הלכה כר"מ
ונללו הכי אין סכרל להפוך כאן כל
הבנות ואין להאריך (א):

מוריס חכמים ר' אליעזר: יממה
דסברת חכמים הפוסה
ממה דק"ל כרז דפסיק לעיל כר'
וקיט דשנא וי"ט ז' קדושות הן
וכי' ימים טובים של ר"ה ק"ל נמי
כוותיה דנולדה בזה אסורה בזה והיינו
אפסא מנסבת חכמים: **א' אתם**
מוריס י' שאם באו עדים ב'. יממה
לרבה דלאמר בפ"ק דביצה (דף ה.)
מתקנת רבי יוחנן בן זכאי שהתקין
שהיו מקבלין עדות המעבד כל היום
כולו ביצה שרי וזי לא נחלקין ר' יוסי
ור' יהודה אלא ביום שבהם ק"ס ואלא
לדורות וי"ל דנפקא מינה אף על גב
דפליגי ב"א' זומן שבהם ק"ס קיים
דמשמע לישנא דקמני שהיה ירא
שמה תתעבר מ"מ נפקא מינה
פלוגמיהו גבי לאחר חורבן לגבי כלל
דהא דקאמר רבה מתקנת רבי'ו
ביצה שריא היינו דוקא לגבי א"י
דקמני התם כדליא הא לן והא ליה
לפי שם אסורה דכמו שזמון
המנהג אחר חורבן שהיו מקבלין
עדות כל היום אבל לגבי כלל שלא
נשחנה להם המנהג דלעולם עושין ז'
ימים ביצה אסורה דכמו שזמון
שבהם ק"ס קיים היה נמשך להם ז' ימים
קדושה אחת הוא הדין לאחר חורבן
דאין ניכר להם שום שינוי בין קודם
חורבן בין לאחר חורבן והא דקאמר
לקמן וכן היה רבי יוסי אומר בשני
ימים טובים של גלויות ומפרש רבא
ד"ק וכן היה רבי יוסי אומר בשני
ימים טובים של ר"ה בגולה לאו היינו
אליבא דרבה דלדידיה עיקר פלוגמיהו
בהכי אלא רבא נשחנה דלאמר פ"ק
דביצה (דף ה.) אף מתקנת רבי'ו ואיך
ביצה אסורה דמי לא מודה רבי'ו שאם

לא יטיל אדם על פתח מדינה כדי שיכנס
למרחץ מיד הדר ביה ולא היה שמע ליה
ולא הדר ביה התם מוכחא מילתא הבא לאו
מוכחא מילתא היא אי צורבא מרבין הוא
אמר' שמעתא משכחיה ואי עם הארץ הוא
אמר' חמרא אירכס ליה גופא אמר רב יהודה
עירב ברגליו ביום ראשון מערב ברגליו
בשני עירב בפת ביום ראשון מערב בפת
ביום שני עירב בפת בראשון מערב ברגליו
בשני עירב ברגליו בראשון אין מערב בפת
בשני שאין מערבין בתחלה בפת עירב בפת
ביום ראשון מערב בפת ביום שני
אמר שמואל יבא אותה הפת אמר רב אשי
דיקא נמי מתי' דקתני י' כיצד הוא עושה
מוליכו בראשון ומחשיך עליו ונוטלו ובא
לו בשני מחשיך עליו ואוכלו ובא לו ורבנן
דילמא התם יעצה טובה קמ"ל: **מתני' ר'**
יהודה אומר ראש השנה שהיה ירא שמו
תתעבר מערב אדם שני עירובין ואומר
(א) עירובי בראשון למורה ובשני למערב
בראשון למערב ובשני למורה עירובי
בראשון ובשני כבני עירי עירובי בשני
ובראשון כבני עירי יולא הורו לו חכמים יעוד
אמר ר' יהודה מתנה אדם על הכלכלה ביו"ט
ראשון ואוכלה בשני וכן ביצה שנוצרה
בראשון תאכל בשני יולא הורו לו חכמים ר'
דוסא בן הרכינס אומר העובר לפני התיבה
ביו"ט של ר"ה אומר החליצנו ה' אלהינו את
יום ראש החדש הזה אם היום אם למחר
ולמחר הוא אומר אם היום אם אמש ולא
הורו לו חכמים: **גמ'** מאן לא הורו לו
אמר רב ר' יוסי היא דתניא י' מוריס חכמים
לר"א בר"ה שהיה ירא שמו תתעבר מערב
אדם שני עירובין ואומר עירובי בראשון
למורה ובשני למערב בראשון למערב
ובשני למורה עירובי בראשון ובשני כבני
עירי עירובי בשני ובראשון כבני עירי ר'
יוסי אומר אמר להן ר' יוסי אי אתם מוריס
י' שאם באו עדים מן המנחה ולמעלה
שנהיגין אותו היום קדש ולמחר קדש
ורבנן

כלו עדים מן המנחה ולמעלה פירוש סמוך לחשיכה כל כך שאין שעות
ביום כדי לקבל עדות שנהיגין היום קדש ולמחר קדש שא"פ שידעין
שלא יקדשוהו היום אלא תאמא קדושה אחת היא שא"פ שנטלה מתקנתא
ראשונה אחר חורבן שהיו מקבלין עדות המעבד כל היום מסתמא לא
נטלה לגמרי דבסמוך לחשיכה אין פנאי לקבל עדות וטוהיגין אותו היום קדש
כו' ורש"י ורבינו מנחם פירשו שם כל אחד ואחד לפי שיטת גירסתו
ול"ל

מייניהו ואמרו ספיקא דלא ידעין אי עברו ב"ד וקדשו ירחא ביום ל"א והיה ליה ראשון חול או ביום ל' נקבע והיו שני חול הוא דעבדי
לכו: ור' יוסי אומר. דקסבר לאו משום ספיקא דשמא באי עדים ביום ל' ספק ביום ל"א לחזיה איתקון אלא אף משום שמה באי עדים מן
המנחה ולמעלה איתקון דמרייהו קדשי דלאמור רבנן שהיו מ"פין ביום ל' של אלול שמה יבאו עדים שבראית הלגנה בו ויקדשו ב"ד את המעבד
היום וטוהיגין אותו היום קדש שמה י"ט הוא ומתא תמיד של ר"ה שחרית קרב כהלכתו תמיד של חול ושיר של חול הממוקן ליום כהשיר
שהיו הלויים אומרים נמקדש ביום הראשון כו' (ומתא פ"ו מ"ד) בתמיד של בין הערבים אומר שיר אחר הסירומו מסכל שכמו (והה"ל) כדלמרינן בפרק
בתרא של ר"ה (דף ז'): ואם באו עדים אחר תמיד של בין הערבים שכבר קרב בשיר של חול מיקניו שיהיו מקדשין המעבד מחר ומיום
המחרת מניין קביעתו כדי לומר שיר הראוי ל"ט ומ"מ גמר יום שלשים נוהיגין קדש כמתחמא שכן הקטן שהיו נוהיגין אותו היום קדש
ואפילו גמרו של יום ואע"פ שידעין שדחה ליום המחרת ולמחר קדש והרחיקו מ"כ נוהיגין שני ימים טובים לאו משום ספק נראה
לגבי ביום ל' והיו שני חול ספק ביום ל"א והיו ראשון חול קא עבדי אלא משום שמה באי עדים אחר תמיד של בין הערבים ונהבו ב"ד שניין
קדש קא עבדי אלא שניהן קדש: אי אסם מוריס כו'. כדפירשית. אלא מאן דרחקין מ"כ מספקא לן דילמא הכי היה ותרבייהו קדש:
ורבנן

